

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Jugoszlávia

külgyminisztere hosszabb nyilatkozatot adott Genfben Az Est tudósítójának. Marinkovics külgyminiszter a magyar-jugoszláv viszonyról és a magyar kisebbségekről tett figyelemre méltó kijelentéseket. Igen jónak látom — mondotta Marinkovics — Magyarország és Jugoszlávia viszonyát és remélem, hogy ezt a jóviszonyt még fokozni lehet. Teljes erővel azon dolgozom, hogy ez bekövetkezzen és a jóviszony tovább fejlődjen. A két ország között szeptember huszadikán indulnak meg az újabb tárgyalások, amikor is a még elintézetlen összes kérdéseket megbeszéljük. Mi a legjobb akarattal készülünk ezen tárgyalásokra és remélem, hogy a még megoldatlan kérdéseket mindkét fél megelégedésére lehet elintézni. Véleményem az, hogy nem is lehet más mint jóviszony két olyan ország között, amelyek multja annyi szoros szállal fűződik össze. Történetünk szinte egybeforrt. Évezredek egymásra való utaltságát évtizedek ellentétei nem semmisíthetik meg. A szerb-magyar konverzia tulajdonképpen 1848-ban kezdődött és mit tagadjam, úgy érzem, akkor inkább mi álltunk helytelen oldalon. A most lezajlott jugoszláv választások nem hoznak változást a Magyarországgal rokonszenvező külpolitikánkban. A Rothermere-akció nem keltett nálunk tulságos mély hatást, mert nem érezzük Jugoszlávia ellen irányulónak. Mi úgy a magyar, mint a többi kisebbségekkel szemben a legliberálisabb politikát hirdetjük és íszteletben tartjuk a magyarok jogát nyelvükhöz, kulturájukhoz, magyarágukhoz. Sohasem tartottam helyesnek a szerbesítő törekvéseket és inkább akarok az országban ötszáz ezer magyarnak maradt megelégedett magyart látni, mint száz ezer szerbbé lett és négyszáz ezer elégedetlen magyart. Tanuljanak csak a magyarok magyar iskolában, ápolják kulturájukat, mert csak így lehetnek megelégedettek és így teljesíthetik szívesen állampolgári kötelességeiket. Lehet, hogy én ebben a kérdésben kissé szélsőséges vagyok, de sokat foglalkoztam ezzel a problémával és meggyőződtem, hogy minden országnak érdekében áll, hogy nemzetiségei megtarthassák faji és nemzeti sajátságait. Minden nemzetiségnek értékei és hasznos tulajdonságai vannak, hiba volna tehát ezeket szűrítő uniformizálás kedvéért erőszakkal lenyesegetni. Szemem előtt állandóan a Sváje példája lebeg. A francia svájciak a háboru alatt Franciaországgal, a németek pedig Németországgal rokonszenveztek. Tovább megyek, francia, illetve német hazafiak voltak, de azért egyiküknek sem jutott sohasem eszébe és nem is fog eszébe jutni, hogy egy másik államhoz csatlakozzanak. Mert hazájukban is szerethetik nemzetüket, ápolhatják hagyományait és otthon érzik magukat.

Merénylet a spanyol király ellen akit az autóba dobott bomba halálosan megsebesített

Madrid, szept. 13.
A koronás fők ellen irányuló politikai merényletek száma egy véres gyilkossággal szaporodott. Tegnap reggel, amikor Alfonso spanyol király rendes sétakoosisására indult, merényletet követtek el az uralkodó ellen. A királyi autó az egyik kanyarodónál lassabban haladt, amidőn hirtelen az ut széléről egy harminc év körüli férfi bombát dobott az autóba. A bomba a következő pillanatban felrobbant és borzalmas szerencsétlenségnek lett az

okozója. Alfonso királyt a bomba szilánkjai súlyosan megsebesítették, a mellette ülő adjutáns azonnal meghalt. A királyt kórházba szállították, ahol haladéktalanul megoperálták. Állapota reménytelen. Legújabb genfi jelentés szerint Alfonso király a műtét után rövidesen meghalt. Primo de Rivera miniszterelnök az egész országra elrendelte az ostromállapotot. A merénylet személyére vonatkozólag a részletek még hiányzanak. A fővárosban leirhatatlan izgalom uralkodik.

Veszélyben az erdélyi szász iskolák a közoktatásügyi miniszter legújabb rendelete folytán

Kolozsvár, szept. 14.
A n g h e l e s c u közoktatásügyi miniszter értesítette a kolozsvári tanügyi inspektorátust, hogy az evangélikus felekezeti iskolákban esupán evangélikus vallású gyermeket lehet felvenni. Mivel a magánoktatásról szóló törvény ezt a megszorítást ki mondja, a miniszter a maga részéről semmiféle eltérést eme rendelkezéstől nem enged meg. A miniszter ezen leg-

újabb intézkedése kínos meglepetést okozott főleg a szászok körében, akik csak úgy tudják fentartani iskoláikat, ha másvallású és más nemzetiségű gyermekek is iratkozhatnak oda be. Roth Hans Ottó dr. tiltakozott a kormánytól és kérte a rendelet visszavonását, mert az veszedelembé sodorja a szászok iskoláit. A tanügyi kormányzat a bukaresti és más vidéki városok iskoláira nézve is hasonló rendeletet adott ki.

Egyetemi tanárnak adta ki magát egy csaló, aki már tébolydában töltött hosszabb időt

Budapest, szept. 13.
Nem mindennapi feljelentés foglalkoztatja a budapesti rendőrséget. Bokor Mór elektrotechnikai vállalkozó feljelentette M é r i Györgyöt, a világ hírnévre szert tett Méri-lámpa feltalálóját csalásért. Bokor feljelentésében előadta, hogy ő Méritől százötvenmillió koronáért megvette Magyarország és Ausztria területére a Méri-lámpák kizárólagos eladási jogát, de Méri ezt a jogot másoknak is eladta. Méri személyével az utóbbi időkben sokat foglalkoztak a budapesti lapok. Charlot-

tenburgi egyetemi tanárnak adta ki magát és a lipótmezei tébolydába vonult vissza idegbajának gyógyítására. Méri tulajdonképpen közönséges csaló, akit J ó n á s Izsáknak hívnak, csalásért már 3 évet ült és sohasem volt egyetemi tanár. Találománya sem értékes, igaz ugyan, hogy erősebb fényt fejlesztenek lámpái, de legfeljebb egy óráig égnek. Méri nemrég szabadult ki a lipótmezei tébolydából és akkor Bécsbe távozott. A budapesti rendőrség a bécsi rendőrségtől Méri letartóztatását kérte.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'21'5. Párisban 15'80

Temesvári magánárfolyamok 1927 szeptember 14-én reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalású jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkeresetben.

Angol font: 789'00 - 790'00 - 790'00, dollár: 162'00 - 162'25 - 161'00, dinár: 2'86 külföldi, 2'80 belföldi, 2'80 effect, hollandi forint 65'00 - 65'05 - 65'00, francia frank 6'35 - 6'38 - 6'40, olasz lira: 8'85 - 8'88 - 8'90, cseh korona: 4'81 - 4'82 - 4'70, osztrák schilling 22'85 - 22'90 - 23'00, német márka 38'60 - 38'70 - 38'80, magyar pengő: 28'35 - 28'40 - 28'45, svájci frank: 31'25 - 31'30 - 31'50.

Terményárak:

(Dengl és Kleinmann gabonabizományos cég árai.)

Buza 730, rozs 520, takarmányárpa 600, sörárpa 725, zab 480 ó tengeri 600, új tengeri 420, lóhere 50, burgonya 250, korpa 480 lei. Irányzat lanyha.

Roncok jelzik az Old Glory pusztulását

Temesvár, szeptember 14.

Londoni távirat szerint a C y l e gőzös rádiójelentést adott le, mely szerint az Old Glory repülőgép roncsait megtalálták. Mint ismeretes, a gőzöst a Daily Mirror című lap kiadóvállalata bizta meg a repülőgép utáni kutatással. A lap főszerkesztője, P a y n e, ugyanis az Old Glory egyik utasa volt. A szikratávirat szerint Belizland szigetétől háromszázötven mérföldnyire es száz mérföldnyire attól a helytől, ahol az Old Glory leadta a segítségkérő S. O. S. jeleket, találtak rá a roncsokra. Az utasoknak azonban semmi nyomára nem akadtak. Ugyan csak londoni távirat számol be róla, hogy vámgőzösök Cornwallis partvidékein repülőgéproncsokat találtak, melyek ezüstszurke fémréteggel vannak bevonva. Valószínű, hogy ezek a Sir John Corting repülőgép maradványai.

Párisból érkezett távirat szerint a Tangó-Madár repülőgép ezernégyszázkilométeres próbarepülést végzett, mely teljes sikerrel járt. T a r a s c o n pilóta úgy nyilatkozott, hogy még ezen a héten megkísérli az Amerikába való repülést.

Szabaddalbon

marad Mihailescu agrártanácsos

Temesvár, szept. 14.

A temesvári törvényszék Popescu-Lambrino tanácsa tegnap hirdette ki határozatát Mihailescu Sándor temesvári agrártanácsos és Belinteanu János zombolyai agronom ügyében. Ismeretes, hogy Mihailescu és Belinteanu letartóztatását kérte a temesvári ügyészség, amely többrendbeli feljelentés alapján indította meg a nyomozást a két agrárhivatali vezető visszaélései ügyében. A vizsgálóbíró a letartóztatást elutasította, míg az ügyészség felebbezése folytán a törvényszék is tárgyalta az ügyet. A törvényszék szombaton nem hozott döntést a letartóztatás ügyében, hanem azt tegnapi halasztotta el. Algalános érdeklődés közepette hirdette ki tegnap Popescu tanácselnök a döntést, amely szerint a törvényszék nem talál indokot Mihailescu és Belinteanu letartóztatására és a vizsgálat befejezéséig szabadon engedi őket. A törvényszék döntése ellen az ügyészség a temesvári ítélőtábla mellett működő vádtanácsoshoz felebbezett, ahol újabb ténybeli bizonyítékok és indokok alapján fentartja álláspontját és a vizsgálat sikeres lefolytatása céljából megmarad és kitarja a két gyanúsított letartóztatása mellett. Az ítélőtábla vádtanácsa valószínűleg a jövő hét elején foglalkozik az ügyészség letartóztatási kérelmével, addig is a vizsgálóbíró folytatja a nyomozást.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plaza Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4

Telefonszámunk:

Szerkesztőség: 2-52

Kiadóhivatal: 2-52

Felelős szerkesztő lakása: 2-49

Nyomda: 10

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az ökiráltságban 4 lei. Külföldön előfizetési díj egész évre 900 lei, fél évre 500 lei.

Felelős szerkesztő:

UCHETICH ENDRE Dr.

— Szent Kereszt felmagasztaltatása.

A görög keleti egyház ma ünnepli meg a Szent Kereszt felmagasztaltatásának ünnepét. Az ünnepek csak egyházi jellege van és azért munkaszünet nincsen. A hivatalokban nem dolgoznak, azonban az üzletek nyitva vannak.

— Miniszterek Temesvárott.

A román földművelésügyi miniszter, aki néhány napig Mocioni Antal fővadászmester birtokán tartózkodott, csütörtökön Temesvárra érkezik. A földművelésügyi miniszter temesvári látogatása kapcsolatban van az agrárhivatásban elkövetett visszaélésekkel. Bukaresti jelentés szerint Franasovici belügyi államtitkár is legközelebb Temesvárra érkezik. A temesvári hatóságok még nem tudnak Franasovici érkezéséről.

— Romániai új követ. Bukarestből jelentik: A Politica című lap értesülése szerint Oromulu, a Banca Nationala volt kormányzója berlini követ, Petrescu Comnen római követ, Boerescu ideiglenes megbízatással londoni. Ghica jelenlegi külügyi államtitkár pedig berni követ lesz.

— Keresztes hadjárat a háború ellen. Genfben jelentik: Lupu dr. tegnap nagyszabású beszédet mondott a népszövetségi tanács ülésén és élénken esetelte, hogy a háború ellen meg kell szervezni a békét. Ehez intenzív propagandára van szükség. Keresztes hadjáratot kell hirdetni a háború ellen és minden eszközzel fel kell venni a küzdelmet, nehogy Európára még egyszer rászakadjon a háború istenverése. A fiz parancsolathoz egy tizenegyediket kell fűzni és ez az: Ne viselj háborút! Elmondotta Manola mester legendáját arról, miképpen építette fel a kolostort feláldozva mindent, ami drága volt. Így kell felépíteni a béke művét is.

— Megszűnt a bíróságok nyári szünete. A temesvári törvényszéken szeptember tizenötödikével véget ér a nyári szünet és az összes tanácsok újból felveszik a munkát. A holt nappal a szüneti tanács működése is véget ér. Az ítéletablán szeptember huszonkettedikén indul meg az érdemleges törvényszéki munka és elsősorban az állampolgársági ügyeket intézik el.

— Goga és Averescu találkozása külföldön. Bukarestből jelentik: Goga Oktávián volt belügyminiszter meglátogatta a Kissingenben nyaraló Averescu volt miniszterelnököt. A Cuvantul értesülése szerint Averescu kibékült Gogával, együtt térnek haza és az őszel komoly politikai akcióba fognak.

— Eftimiu Viktor Temesvárra érkezett. Eftimiu Viktor dr. a kolozsvári nemzeti színház és opera igazgatója, tegnap este Temesvárra érkezett és a mai nap folyamán az illetékes ténnyezőkkel tárgyalásokat folytat a színház megnyitása és a színi szezon játékközpontjának beosztása ügyében.

— Szeptember hó. Bécsből jelentik: Az Alpsekkben, Stájerországban és Tirolban havazások voltak. A levegő nagyon lehült.

Névtelen levél után meggyilkolták a párisi olasz kolónia egyik fascista vezetőjét

Páris, szeptember 13.

Nardini párisi olasz alkonzult, aki a konzulátuson a vizumosztály vezetője volt, tegnap reggel, amikor a konzulátusi épületbe lépett, a lépcsőházban közvetlen közelről egy harminc esztendő körüli férfi agyonlőtte.

A merénylet letartóztatták, de olyan erős idegroham vett rajta erőt, hogy nem lehetett kihallgatni. Ma újra vallatták, azonban sem nevet, sem tettének okát nem lehetett belőle kivenni. A római Popolo d'Italia-ban a meggyilkolt Nardini alkonzul barátja részleteket mond el a gyilkosság előzményeiről. Eszerint Nardini buzgó fascista volt. Mint a párisi olasz kolónia egyik vezető tagja állandóan propagálta a fascista eszméket. Azért

antifascista körökben rengeteg ellensége volt, akik már többször fenyegető leveleket irtak neki. Három évvel ezelőtt egy ekzaltált olasz emigráns összetévesztette egy hozzá hasonló idősebb urral, akire revolvvert rántott, három lövést leadott, de szerencsére a golyók nem találtak.

A névtelen levelek között van egy, melyet Nardini a múlt héten kapott és amelyben az antifascisták halállal fenyegetik.

Az a felfézés, hogy a gyilkos azért lőtte volna le Nardini alkonzult, mert az nem adott neki utlevelet, aligha felel meg a valóságnak. A gyilkost egyelőre a párisi rendőrségi fogdában tartják, ahol lefőnyképezték és újle nyomatot vettek föl róla.

A temesvári új színház megnyitása

impozáns ünnepség keretében megy végbe novemberben

Temesvár, szept. 14.

Temesvár állandó választmánya tegnap délből ülést tartott, amely első sorban az új színház megnyitásával és az ünnepélyes programmal foglalkozott. Gradinariu Emil kulturtanácsnok ismertette az előkészület munkáját és betérjlesztette a színháznyitási impozáns programját. Maréu Duiliu, a színház tervezője, nem érkezett meg tegnap és ezért teljes határozottsággal nem lehetett megállapítani a színháznyitási napját.

Minden valószínűség szerint november huszonhetedikén lesz az a nap, amikor az évek előtt leégett színház romjain felépült művészi esernokba újból bevonul a muzsa.

Az állandó választmány tegnapi ülése a következő programot tette magáévá. A megnyitási napján délelőtt tizenegy órakor az új színház előcsarnokában ünnepélyes istentisztelet lesz, amelyet Comsa aradi püspök pontifikál. Az istentiszteleten a hatóságok fejei részt vesznek, míg a közönség a színház nézőterén helyezkedik el. Ezután Maréu Duiliu átadja a színház épületét a város főpolgármesternek, aki azt átve-

CSEMPÉSZÉSSEL GYANUSITOTT FŐKONZUL. Párisból táviratozzák: Az Information athéni jelentése szerint a görög hatóságok utasítására Szalonikiben letartóztatták az ottani csehszlovák főkonzult, Alapos gyanu forog fenn ellene, hogy a hivatalos futárforgalmat csempészetre használta föl.

— A szalvatoriánus rend káptalanjának ülése. Péter Karl Norbert erzsébetvárosi katolikus plébános, akit nemrég a szalvatoriánus rend romániai provincialisává neveztek ki, Rómába utazott, ahol több hétig marad. Péter Karl Norbert résztvesz a szalvatoriánusok rendi nagykáptalanjának ülésén. Visszafelé jövet néhány napig Bajországban fog tartózkodni, hogy meglátogassa ottlakó nyolcvanhat esztendő édesanyját.

CSAKNEM INGYEN utazhatik Párisba. Felvilágosítás és jelentkezés a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

— Nem szűnik meg a gyermekhüdeses járvány. Bukarestből jelentik: A közegészségügyi minisztérium tegnap hivatalos jelentést tett közre, amelyben bejelentette, hogy a fővárosban hét újabb gyermekhüdeses megbetegedés történt.

Értesítés!

A nagyérdemű közönség tudomására hozzuk, hogy az Olariu palotában (Borseu) Brauch nyakkendőgyár mellett szept. 16-án egy kifőzést nyitunk, ahol magam és egy elsőrangú francia szakács vezetése mellett egy kitűnő román, francia, magyar és vegetárius konyhát vezetünk.

Pontos és figyelmes kiszolgálás, szolid árak!

Reggeli és uzsonnakávé habbal 10 lei.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

Zilahyné és Vadas

KEZET NYUJTANAK A HARGOSOK. Bukarestből jelentik: A Cuvantul azt a szenzációs hírt közli, hogy Jorga és Maniu kibékülése között áll és a haragban álló két politikai egységes pártprogrammal lépne a politikai porondra.

— Kötelesek a diákok egyenruhát viselni. Szó volt arról, hogy a Brătianu-kormány valószínűleg visszavonja az Averescu-kormány idejében kiadott intézkedést, amely szerint a középiskolai tanulók egyenruhát kötelesek viselni. A helyzet azonban az, mivel erre nézve rendelet nem érkezett, hogy az 1927/28. tanévtől kezdődőleg a középiskolai tanulók kötelesek az igazgatóság által előírt uniformist és sapkát beszerezni. Ilyértelmű kijelentést tett Evutianu tankerületi igazgató is. A tanítás az elemi iskolákban október elsején veszi kezdetét. Az összes középiskolákban szeptember huszadik és huszonötödik napjai között folynak le az első és ötödosztályosok részére a felvételi vizsgák, míg a tanítás szeptember huszonhatodikán veszi kezdetét.

* A Zsuzsi-étterem mai étlapja a következő: karfiol-leves, zöldbab tikórtójjal, vagyis baromfi garnirozva salátával és turós béles. Ára 50 lei, házonkívül is kapható. Naponta friss sör csapolás. Tisztviselői ebéd 32 lei.

— Szerelmi bánatában öngyilkos lett. Budapestről jelentik: Czuppon Sándor rendőrségi főtiszt két nap előtt öngyilkos lett a Lukács-fürdőben. Ma éjjel behalt sérülésébe. A rendőrségi főtitkár, aki el akart válni feleségétől, hogy egy másik nőt vegyen el feleségül, azért követte el az öngyilkosságot, mert felesége nem akart a válásba beleegyezni.

— Új vasútvonal a Bánságban. Megírta a Déli Hírlap, hogy Komlós és Nyerő állomások között új vasútvonalat építettek, amely által gazdag és termékeny vidéket kapcsolnak bele a már meglévő vasúti forgalomba. Az új vasútvonal ünnepélyes megnyitása szeptember 15-én lesz és azon részt vesznek a temesvári vasútigazgatóság, a közigazgatási hatóság és a katonaság képviselői. Az új vonal menetrendjét most állapítják meg.

* Szeptember elsejétől Erdély leghíresebb zenekara a marosvásárhelyi Bambó Albi hangversenye a Royal-kávéházban. Meleg vacsora, kitűnő borok, szolid polgári kávéházi árak.

— A temesvári ügyvédi kamara új helyiségei. A temesvári ügyvédi kamara hivatalos helyiségeinek kérdése kedvező megoldást nyert. Az ügyvédi kamara a kormányzati épület első emeletén a jelenlegi helyiségei mellett négy új szobát kapott, amelyet izléseesen berendeztek és a kamara a jövő héten már az új hivatalos helyiségeiben működik. Ugyancsak itt nyer elhelyezést a jogászegylet és az ingyenes jogvédő iroda is.

— Makky püspök a közoktatásügyi miniszternél. Bukarestből jelentik: A n g h e l e s c u dr. közoktatásügyi miniszter kihallgatásán fogadta Makky Sándor dr. református püspököt, akivel hosszasan tárgyalt a kisebbségi iskolák helyzetéről. Makky tárgyalásai előkészítő jelleggel bírtak és érdemleges tárgyalásokat a miniszterrel a kisebbségi egyházaknak a jövő héten Bukarestben megjelenő nagy küldöttsége folytatja.

— OKTÓBER ELSEJÉN indulás Párisba. Siessen jelentkezni a Déli Hírlap kiadóhivatalában, hogy ezzel helyét a résztvevők sorában biztosítsa.

VIZSGÁLAT A KARÁNSEBESI VAGYONKÖZÖSSÉGNEL. A földművelésügyi miniszter megbízta Marculescu Vazul vezérigazgatót, aki Temesvárott Mihalescu agrár tanácsos és Belinteanu agronom ellen vezetett vizsgálatot, hogy utazzék Karánsebesre és tegye vizsgálat tárgyává a karánsebesi vagyonszövetség vezetősége ellen beadott panaszokat. A vizsgálat eredményétől függ, vajjon a vagyonszövetség elnöksége megmarad a helyén.

OLCSÓ UTAZÁS PÁRISBA. Felvilágosítás és jelentkezés a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

Fényképes igazolvány utlevél helyett. Genfből jelentik: A Népszövetség őszi ülészakájával egyidőben tartották meg a nemzetközi forgalmi konferenciát is. A konferencia legjelentősebb határozata az, amely kimondja, hogy az egyes államok fényképpel ellátott személyazonossági igazolványt adhatnak ki mindazok részére, akik az ország területén laknak, de az állampolgárságot nem szerezték meg és állampolgársággal nem rendelkeznek. Ezzel az igazolvánnyal utlevél helyett utazhatnak. A határozat a közeli jövőben már életbe is lép.

Szaporodnak Temesvárott az autók. A temesvári rendőrprefektúra nyilvántartási osztályán tegnap jegyezték be az 1180-ik autót. Ezekből azonban kétszázötven a motós bicikli. Ez a nyilvántartás az egész vármegye területére szól.

Kárpitosmunkák 5 évi időtartással. Ottománok már 2300 leitől kaphatók. Javítások gyorsan eszközöltetnek házon kívül is.
HANZLIK, kárpitos
Erzsébetv., Dózsa-u. 4. (Csáky-u. sarok)

Terhelő tanuvallomások. Budapestről táviratozzák: A milstádti rejtélyes gyilkosságra világosságot derítenek azok az iratok, amelyeket a klaggenfurti törvényszék vizsgálóbírája Budapestre megküldött. A tanuvallomás, a szakértői vélemények egyenesen lesújtóak dr. Erdélyi Bélára, Forgách Anna férjére nézve. A tanuk hosszú sora vall terhelően a férj ellen. A budapesti vádtanács ma dönt dr. Erdélyi további vizsgálati fogásáról. Bizonyosra veszik, hogy a klaggenfurti súlyos és terhelő vallomások után, dr. Erdélyi továbbra is fogva marad.

DENES, POLLAK, TIMISOARA
A FABRIC
ANDRASSY
TELEFON
BUDAPEST
BUDAPEST
TELEFON
DAPLAN - KÜLÖNLEGESSÉGEK

A bűnös meggazdagodás halottja. Bécsből jelentik: Egy Baden melletti falucskában felakasztotta magát Müller badeni kereskedő. Müllerről azt beszélték, hogy a magyar kommunizmus bukása után egy nála jelentkezett menekült magyar terroristától potomon áron rengeteg ékszer vásárolt össze és ezen a révén óriási vagyont tett szert. Az államügyészség bizalmas feljelentés alapján erről tudomást szerzett és Müller ellen eljárást indított. Valószínű, hogy az öngyilkosság okát ebben keresni.

A boldogtalan családi élet vége. Pajsch József kegyelcházai gazember évek óta boldogtalanul élt a feleségével. Az asszony az utóbbi időben elhatározta, hogy elválik a férjétől, amibe ez nem akart beleegyezni. Emiatt állandó civakodás volt közöttük. Tegnap ilyen veszekedés közben Pajsch revolvért rántott és az asszonyra lőtt, akit könnyebben megsebesített. Erre annyira felindult, hogy elrohant a padlásra és ott felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt.

Szűkmarkuan gondoskodik a törvény

a rendőrség alkalmazottairól a fizetésrendezésnél

Temesvár, szept. 14.
A fizetések egységesítéséről szóló törvény a rendőrség alkalmazottai számára is megállapított májustól visszamenőleg bizonyos fizetési emelkedést. Ilyen táblázatot vagy hat hét előtt már elkészítettek, azonban hamarosan visszavonták, mert kiderült, hogy a számításokba hiba csuszott be.

A belügyminiszteriumban most új fizetésemelési táblázatot dolgoztak ki melyet Thoresz Adám a temesvári rendőrprefektúra számvevője — aki napokon át tartózkodott Bukarestben — magával hozott. Eszerint a havi fizetésemelés az egyes hivatali állások szerint a következő: rendőrprefektus 2260, rendőrprefekturai igazgató 1410, inspektor 1490, első osztályú rendőrigazgató 720, másodosztályú rendőrigazgató és elsőoszt. komisár 815, irodafőnök 455, másodosztályú irodafőnök 665, másodosztályú komisár 455, harmadosztályú komisár 450.

első osztályú detektív 685, másodosztályú detektív 915, detektív 625, iktató 315, irattáros 145, másodosztályú alfnök 45, elsőosztályú szubkomiszár 500, másodosztályú szubkomiszár 425, harmadosztályú szubkomiszár 435, elsőosztályú rendőrtiszt 390, ideiglenes tisztviselő 375, rendőrlégénységi helyettes parancsnok 40, rendőrlégénységi felügyelő 190, revizor 125, rendőr 150, irodaszolga 465. Érdekes, a táblázatnak több olyan tétele, amely

SOHA NEM LESZ REND KINÁBAN. Londonból táviratozzák: Sanghai jelentés szerint a hankaui kínai hatóságok minden előkészületet megtesznek, hogy a minden órában kitörhető kommunista zavargást leverhessék. Gere bészülőt városrészben Holing vörös vezér nagyobb számú irreguláris csapatokkal készenlétben áll. Holing állandóan d'onyomul és kommunista uralmat szándékozik kikiáltani.

Kemény János dr. nőorvos külföldről hazaérkezett és Gyárvaros, Andrassy-ut 24 sz. alatt nőgyógyászati és elektroterapiás rendeléseit megkezdte. Telefon 21-31.

Miss Arizona és Maestro Rozsnyai miniatűr revütársulata a gyönyörű Arizona göröllel, általános közkívánatra egész szeptember hónap a Palaceban maradnak. Minden este más változatos, új képek, felvonulások és jelenetek kerülnek bemutatásra. A revüt, Németh Nándor komikus felváltva Rozsnyaival konferálja. A revü keretében fellép Gina Werner a párisi Casino de Paris művésznője. Mérsékeltlen felemelt kávéházi árak. Az előadás tíz órakor kezdődik, utána a Palace bárban az uriközönség táncol, a zenét Gorodinsky, Pongrác és Janikov művésztrío szolgáltatja. Vasár és ünnepnap délután 5 órai tea.

A hirtelen harag árthatmas. Grand János erzsébetvárosi szabómester az elmúlt éjjel kissé boros fővel tért háza. Felesége ezért szemrehányásokkal illette. Grand ingerült lett a felesége szidalmi miatt és öklével belevágott a konyhaszekrény üvegébe. A következő pillanatban hatalmas vérsugár szökkenett fel a szabómester karjából. Az üveg ugyanis felvágta az ütőerét. A mentők kötözték be Grand sebtét és be szállították a Begaszanatóriumba.

HÖLGYEIM!
Szeptember tizenhatodikán nyílik meg a Börze-utcai Olariu-féle palotában (Baruch nyakkendőgyár mellett) étkendezéssel egybekötött főiskolánk. A főiskurzus hat hélig tart és az általános oktatás mellett a szakácsművészet összes titkaiba vezeti be a tanulót s a háztartás minden ágára kiterjed. Az oktatást magunk és egy francia szakács végzi. A Budapest és Kolozsvárott elért nagy sikereink elég garancia arra, hogy aránylag csekély tandíj mellett az iskolánkba beiratkozó minden növendék jó befektetést tesz, ha a szakácsművészetet megtanulja.
Zilahyné és Társa.

rangban ulantassabbaknak magasabb havi emelkedést juttat, mint a fölöttük levőknek. Ez a tulságos nagy különbségek kiküszöbölésére szolgál.

Az emelkedés ellenére azonban még mindig igen alacsonyak a rendőrségi fizetések és nem állanak arányban a mai megélhetési viszonyokkal.

A legmagasabb fizetés például a temesvári rendőrprefektúrán az emelkedéssel együtt havi 13.758 lei,

az átlagos havi fizetés 3500 lei, az első osztályú komisár 5696 leit kap, az irodafőnök pedig 5927 leit, a másodosztályú komisár 5064 leit és az első osztályú detektív 4889 leit. Igen siralmas azonban minden fizetésemelés mellett a közrendőrök fizetése. A rendőrök öt kategóriába vannak sorolva, a legalacsonyabb osztályban havi 2478 lei fizetést kapnak, a legmagasabban pedig 2704 leit.

Vannak azonban a rendőrprefektúrának olyan tisztviselői is, akik semmiféle fizetésemelést nem kapnak.

Ilyenek a harmadosztályú rendőrigazgatók, a harmadosztályú detektívek, az első osztályú alfnökök, az első és másodosztályú transzlátorok, a rendőrlégénységi parancsnok és a rendőrlégénységi tisztiek. A táblázat szerint ezeknek jelenleg magasabb fizetésük van, mint amennyi az egységesítés alapján járna nekik. Így ezek újévkor esetleg annak néznek eléje, hogy fizetésüket valamivel redukálni fogják.

Tolvajok a hetipiacon. Storicu Márta józsefvárosi lakosnő panaszt tett a rendőrségen hogy a Sándier-téri piacon ismeretlen tettesek ellopták a ridiküljét, amelyben ezernyolevan lei készpénz volt.

John-féle gőzmosógépek, takaréktűzhelyek, állandóan égő kályhák a leggyyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kaphatók Scherter Ottónál Timisoara, Belváros.

Kegyetlen álfatkinzás. A konzervgyár feljelentést tett a rendőrségen, hogy farkaskutyáját ismeretlen tettesek tüzes vassal a hasán és a lábain súlyosan megsebesítették. A szivtelen tettesek után kutat a rendőrség.

Tényi Anci táncanártnő Erzsébetváros, Michels teremben szeptember 20-án; Józsefváros, Korona-teremben szeptember 26-án kezdi tanfolyamát. Beiratások IV. Begabalsor 20/b.

FENNTARTOTT HELYEK A VASUTON. Párisból jelentik: A közép-európai Utazási Iroda megállapodást létesített az érdekelt államok vasutai-val, hogy azok részére, akik a legközelebbi huszonötös csoporttal Romániából Párisba utaznak, helyeket tartanak fenn a vasuton úgy, hogy az utat kényelmesen tehessek meg. Az utazás oda és vissza nyolcnapos párisi tartózkodással, összes belépődíjakkal és autózással kb. tízezer lei. Bővebb felvilágosítást nyújt a Déli Hírlap kiadóhivatala.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Jenciu Péter, Weisz Irma Ernesztia, Ambrus Anna Mácia, Roményi Tamás György. Meghaltak: Biebel Éva nyolc hónapos, Jivan Felicia tizenhárom napos, özvegy Teszler Zsuzsanna hatvanégy éves, özvegy Horváth Terézia hatvanöt éves, Kohlmann Rudolf ötvenkét éves. Házasságot kötöttek: Schilzong György és Proll Jozefin, Gellermann Menyhért és Stern Mária, Weiszberger Aladár és Frey Anna

Nem változik az európai politika. Milánóból jelentik: A Corriere della Sera írja, hogy Grandi olasz külügyi államtitkár Genfből hazaérkezett Rómába. Genfben hosszasan tárgyalt Stresemann, Chamberlain és Valkó külügyminiszterekkel. Grandi arra a megállapodásra jutott, hogy az európai politikában egyelőre nem várhatók olyan változások, melyek az olasz külpolitikát érdekelnék.

Elmeorvosok kongresszusa Lugoson. A romániai elmeorvosok szeptember tizenhatalcadikán tartják meg Lugoson országos kongresszusukat. A megjelenésre a közegészségügyi miniszter az összes hatósági orvosokat felszólította. A kongresszuson megvitatásra kerül az utóbbi időben egyre elhatalmaskodó elmebaj közvetlen oka is. A megbeszélésre Temesvárról is többen utaznak el.

Két millió dolláros alapítvány. Genfből táviratozzák: A Népszövetség tegnapi ülésén elfogadták Rockefeller két millió dolláros alapítványát a népszövetségi könyvtár javára.

Színház

Az erdélyi magyar színészet ellenőrzése. Kolozsvárról jelentik: Isaac Emil erdélyrészi színészeti vezérfelügyelő, aki szeptember tizenötödikéig betegszabadságon van, ismét megkezdte hivatalos működését. Isaac vezérfelügyelő kijelentette tudósítónknak, hogy kellő eréllyel fog ügyelni arra, hogy a koncesszionált magyar színházgatók megfeleljenek a követelményeknek és a legkisebb mulasztás, vagy gázi nemfizetése esetén a koncessziókat az igazgatóktól megvonják. A jövőben is ugyanolyan jóindulattal kezeli a magyar színészet ügyét, mint tette eddig és megkönnyíti az idegen daraboknak Erdélybe való behozatalát is.

Csak felnőttek nézhetik meg a bécsi revütársulat péntek esti előadását, amelyen „Ha szabadjára engedik“, a revük revüje kerül színre. Csütörtökön „Egy szerelmes éjszaka a Bosphorus partján“, lesz bemutatva, melyre már csak néhány jegy kapható a Bánátnál.

Sport

A Fulgerul győzelmé a lengyelek ellen. A Fulgerul néven ismert román katonacsapat, amely egy hét előtt indult lengyelországi útjára, mint Varsóból jelentik, jelentős eredményeket ért el. A Fulgerul soraiban küzdenek Tänzer, Teszler és Zemer, valamint Vogl. A Kinizsi kiváló játékosai. A Fulgerul a lengyel szövetség ünnepélyes fogadtatásban részesítette és szombaton a varsói Legia ellen játszott, amikor is sikerült 2:2 eredményt elérnie. Vasárnap délután hermincezei ember jelenlétében mérkőzött a Fulgerul a lengyel válogottal. A mérkőzés a legszebbek közé tartozott és azt a Fulgerul Teszler és Tänzer góljaival 3:2 arányban megnyerte.

Glaetlys
Shoe Cream

Apró hirdetések Győzedelmes szerelem

Egy szó ára 3 lel. Vastag betűvel 1 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lel. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Alkalmazás

Szobafestőt keresek, ki privát idejében három szoba kifestését vállalja. Cimeket a kiadóban kérem leadni. (2180)

Lámpa: nyó készítőjét privát munkára keresek. Cimeket a kiadóba küldjenek. (2170)

Allást keres

Gyermeknőszónok ajánlkozik urileány, ki a házikisnői teendőket is vállalja. Cim: Tenner Olga, Orsova, Teichner-ház.

Urasági inas éves bizonyítványokkal inasi, portás vagy ehhez hasonló állást vállal. Cimeket a kiadóba kérek. (1283)

Takarítónő éves bizonyítványokkal ajánlkozik nagyobb házba vagy garzon lakás rendbentartására. Cim a kiadóban. (2160)

Megbízható bejárónő állást keres azonnali belépésre. Cimeket sürgősen kérek a kiadóba. (2161)

Lakás

Kertes lakást keresek lehetőleg az Erzsébetvárosban. Cimeket ármegjelöléssel „Kert” jellegre a kiadóba kérek. (2158)

2-3 szobás lakást keresek szép kis kerttel, lehetőleg a Mehalában v. Kisodán a villamos megálló közelében. Cimeket ármegjelöléssel „Családi ház” jellegre a kiadóba kérek. (2159)

Butorozott szoba a Belváros központjában szeptember 15-re kiadó. Cimeket „Kellemes lakó” jellegre a kiadóba kérek. (2191)

1 vagy 2 szobás lakás öszre kerestetik. Cimeket kérek a kiadóba. (2171)

Egy szoba-konyhás lakást keresek a Belváros vagy Gyárvaros központjában. Tóth Károly, Liget-ut 7. Kohn nővérek leveleivel. (1295)

Olcsó, tiszta butorozott szoba esetleg elátással az állomás közelében két jobb fiatalember részére azonnal vagy elsejére kiadó. Cim: Halász Benedekné, Józsefváros, Bonnáz-utca 13. sz. (1300)

Erzsébetvárosban új épületben 1 szoba-konyhás southerin lakás kiadó. Cim a kiadóban. (2172)

Adás-vétel

Antik-íróasztal-széket, magas támlappal, rossz állapotban is, megvételre keresek. Cimeket ármegjelöléssel a kiadóba kérek „Antik” jellegre. (2178)

Használt férfi és női átmeneti kabát jó állapotban olcsón eladó. Cim a kiadóhivatásban. (2072)

Jó állapotban levő szekrényt megvételre keresek. Cimeket ármegjelöléssel „Alig használt” jellegre a kiadóhivatálba kérek. (2073)

Puhafa íróasztalt megvételre keresek. Cim: két ármegjelöléssel „Íróasztal” jellegre a kiadóba kérek. (2074)

Tükrös mozdó, márvánnyal, jutányos ár. n eladó. Cim a kiadóban. (2189)

2 férfi télikabát nagyon jó állapotban eladó. Cim a kiadóban. (2188)

Eladó vagy béreadó ház, Mehalá, Vár-sor 36. Értekezni! Jenőherceg-utca 8. Bodegában, Belváros. Vételárhoz csak keletőszáz-ezer lei kívánatuk. (1288)

Eladó esetleg egy szótövezener leiel rendelkező társat keres Stefán Bodega și Restaurant, Jenőherceg-utca 8. Belváros. (1289)

Eladó egy gyermekocsi, szekrény, asztal és két hockerli. Erzsébetváros, Rezső-u. 54. (1296)

Különféle

Fiatallabozó, aki a raktári munkát érti, gyors és pontos munkás, betársulna szabóhoz vagy állást vállalna. Szíves megkereséseket „Dolgozótárs” jellegre a kiadóba kérek. (2169)

250000 lei kölcsönt keresek rövid lejáratúval, garancia mellett. Cimeket a kiadóba kérek „Biztos pénz” jellegre. (1287)

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpuddert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

A Déli Hirlap regénye a temesvári társaság életéből.

írta: **Bánkuthy Endre**

8
Trude Bánlaki szavaira úgy elfehéredett, mint a fal. Eszébe jutott a berlini bankigazgató, aki szintén ilyen aljas ajánlatot tett neki. És úgy érezte, hogy arra a berlini pénzemberre nem is haragszik most, mert hiszen az már az első napon közeledett ilyen megalázó szándékkal, amikor még nem is ismerte. Annál nagyobb felháborodás gyult fel azonban lelkében Bánlaki iránt, aki már közel fél év óta ismerte, megfigyelhette és tapasztalhatta, hogy becsületes életet él. Az, hogy a mai züllött kor házassági és szerelmi viszonyairól leplezetlenül elmondta véleményét, még nem jogosította fel Bánlakit arra, hogy ilyen ajánlattal közeledjek hozzá.

Szótlanul felállott, metsző tekintet vetett a bankigazgató felé és határozott léptekkel szobájába távozott.

Bánlaki legyintett a kezével és maga elé foglalta a szavakat:

— Márványkeblű szűz! Ismerem ezt a fajtát! Először valóban komoly a felháborodása, de aztán annyira megszokja az ostromot, hogy már el se tudja nélküle lenni. Ettől aztán már csak igen kis ut van a kapitulációig.

Divatos dalt dudolva felállott és elment a Taverna-mulatóba, ahol a bár-hölgyek nagy lelkesedéssel fogadták.

Mennyire csudálkozott azonban, amikor másnap az ebéd befejezése után Trude kijelentette:

— Igazgató ur, szíveskedjek gondoskodni róla, hogy a kis Micuka mihamarabb más frejleint kapjon, mert eltökélt szándékom minél előbb elhagyni az önnök házat.

Bánlaki, aki pedig arra gondolt, hogy este keresi majd az alkalmat, hogy megint egyedül lehessen Trudéval és folytatja az ostromot, majdnem sóbálvánnyá meredt e szavakra. Válaszolni akart, de hirtelen nem tudta, hogy mit mondjon. És feszélyezve is érezte magát, mert a jelenetnél ott volt nagy fia is, Ödön. Némi habozás után mégis kijelentette:

— Kérem, kisasszony, gondolja jól meg a dolgot.

Tanácsosabbnak tartotta elmenni hazulról a klubba, mert nagy fia előtt nem akart erről a dolgról többet beszélni.

Trude azonban mégsem hagyta oda Bánlakék házát.

És ezt Bánlaki Ödön miatt cselekedte.

Bánlaki Sándor bankigazgató fia, Ödön, három hónap előtt tért haza Londonból. És azóta az apja bank-

jában dolgozott, mint a leszámítolási osztály főnöke.

Trude felkelt és az ebédlőből a szobájába akart menni, amikor hirtelen megállította Ödön szava:

— Kisasszony, kérem, maradjon itt az én kedvemért!

A hangja szinte könyörgő volt, az arca pedig ijedelmet fejezett ki. Trude egyszerre ellágyult és halkán suttogta:

— Jó, maradok!

És ezzel újra megindult a szobája felé.

De a fiatal Bánlakit szava újból visszatartotta:

— Trude, miért akar maga innen elmenni?

Ezek a kérdő szavak éles pengék módjára metszték Trude lelkét. Nem válaszolt. Csak ránézett némán Ödönre. A szemében mély szomorúság volt.

— Mi az, ami tőlünk messzire hajtja? — kérdezte ismét a fiatal ember.

Trude most hirtelen könnyekben tört ki.

— Nem, nem mondhatom meg a fiunak...

Elakadt a szava. De nem is volt rá szükség, hogy folytassa. Ödön lelkében rémisztő világosság gyult ki. Hát az apja üzné el innen ezt a lányt?

— Ugy? Magát nem engedem, Trude! Itthagynom az apám bankját, elmegyek más városba és maga velem jön!

Most aztán Trude volt az, aki kérésre foga a dolgot.

— Ezt nem szabad megtennie! Miattnam ne haragítsa magára az apját. És lehet, hogy a történetek után az igazgató ur eléggé megismert engem és nem akar többé kísértésbe vinni.

Letörölte könnyeit és kisietett a szobából.

Bánlaki Ödön belsejében nagy vihar dult. Igen felizgatta az, amit csak sejtésből tudott még. Végtelenül fájdalmasan érintette a dolog. Hiszen azalatt a három hónap alatt, amióta Trudét ismerte, a lány egészen elfoglalta teljes valóját. Mindig szívesen gondolt Trudéra, de csak most érezte igazán, hogy mennyire szereti. Most nyílt meg előtte a tudat, hogy az az érdeklődés, mellyel Trude iránt viselkedett, voltaképpen a legtisztább szerelm. És ennek tudatára most ébredt, amikor rájött arra, hogy szerelme tárgyát majdnem elvesztette.

Mikor Londonból visszatért és Trudét bemutatták neki, az anyja így szólt a frejleinhöz:

(Folytatása következik)

Mész és tüzifa

nagyban és kicsinyban házhoz szállítva olcsón kapható

SCHMIDT BERNÁT

fakereskedőnél

TIMIȘOARA--Belv., Aradi-ut

Telefon: 20--20.

1219

Divatöltöny

vagy télikabát garancia mellett 1000 és 1200 leier, fiuöltöny vagy télikabát 800 leierért, diakegyenruha 700 leierért készül. Minden a szakmába vágó munkát olcsón elvállal

AMIGÓ JÓZSEF férfiszabó

Józsefváros, Begabalsor 26. (1264)

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a **Petőfi csárda** mellett

feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában. (688)

Ugyanott téglák is kaphatók.

Ertesítés

Van szerencsém a t. vevőközön-ség tudomására hozni, hogy a **férfi-, fiu- és gyermek-**konfekcióban vezető

márkát sikerült üzletem részére megszerezni úgy, hogy a t. vevőközön-séget a nőikonfekción kívül az alant felsorolt cikkekben is módomban van kiszolgálni:

Férfi-, fiu- és gyermekruhák, kabátok, raglánok, télikabátok, bundák, gazdaszabátok, matróz-kosztümök, iskolai egyenruhák stb.

Modellház Toffler

Str. Alba Iulia 7.

Boianeria Bănățana

Bulevardul Carol No. 62

legjobban és olcsón fest, tisztít vegyileg. Munkák leadhatók **Frații Schôn**, Józsefváros, Bonnáz- és Kossuth Lajos-utca sarkán, **Reisz-mosóda**, Józsefváros, Török-utca és özv. **Pollák Martinné**, Gyárvaros, Duschnitz mellett. 227

Társ kerestetik

legalább 1/2 millió leiel élelmisz. szakmához. Havi 15-20 ezer lei tiszta haszon biztosítva. :- :-

Ajánlatot „Mészáros és hentes” jellegre a kiadóba kérek. (1297)

Jó karban levő **Benz-**

személyautó

olcsón eladó

Érdeklődni: **KLUG ISTVÁN** géppgár, Timisoara, Háromkirály-utca 26. szám.

Megnyilt gyárvarosi fiókunk

Andrássy-ut 20, azelőtt Chic-szalón.

Legujabb párisi és bécsi modellek

megérkeztek és a m. t. hölgyközönségnek a legnagyobb választék áll rendelkezésükre

bársony- és filzmodellek

óriási raktárából mindkét üzletünkben

SZEGEDI

Józsefváros, Bulevard Berthelot (Kossuth-u.) 9. Gyárvaros, Strada 3 August (Andrássy-ut) 20 sz.

Házhelyek

építőanyaggal

heti 2-300 lei

Kardos-telepen

részletre!!